

Hals
Arkiv

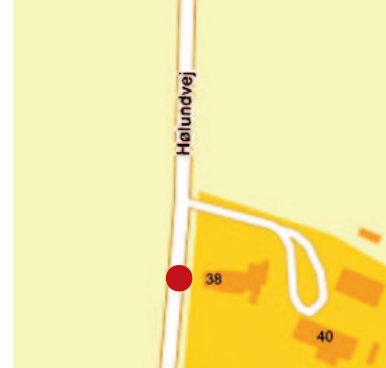
Huse i Øster Hassing Sogn

Teksten er baseret på indsamlinger foretaget af en gruppe interesserede i Øster Hassings huse, bestående af Birthe Eriksen, Jens Winther Kjeldsen, Lotte Kock, Johanne og Kaj Pallisgaard og Jørgen T. Pedersen.

Redigeret af Klem Thomsen og Asbjørn Thomsen. Revideret august 2021.

Hølundvej 38, Liselund

Øster Hassing By, matrikel 40a

Hølundvej 38
fotograferet
i 1961.

Foto:
Aalborg Luftfoto,
Det kgl. Bibliotek.
Hals Arkiv, B13903.

I 1851 sælger forhenværende skolelærer Christen Jacobsen sine ejendomme til sin søn Jacob Christian Christensen.

Det drejer sig bl.a. om matr. nr. 16 (nutidens Houvej 302) samt et par gadelodder ¹⁾. Endvidere drejer det sig om "det mig ifølge Skjøde af 9de Juni 1830 tinglæst den 18de i S: M: tilhørende Huus ligeledes i Østerhassing By med Toft og forhen umatriculeret, men efter den ny Matricul N: 40 nu anført for 1 Fdk Hartkorn ²⁾".

I 1879 videresælger "Sognefoged og Gaardeier Jacob Christian Jacobsen eller Christensen ³⁾" stedet, nu bestående af 5 matrikelnumre, til husmand Lars Peter Christensen af Øster Hassing.

1914-1915

I 1914 sælger husmand Lars Peter Christensen stedet til sine døtre, Siri Christensen og Nikoline Christensen. Efter fra-salg drejer det sig om matrikel-numrene 40, 70bb og 14d.

Dette salg minder nu mere om en fordeling af arven end om et direkte salg, i al fald når man kigger på salgsprisen, for: "Som Vederlag for Overdragelsen forpligtede Køberinderne sig ved deres Underskrifter herpaa sig til den første Juni eller December Termin, der indtræffer fulde fire Maaneder efter min

Død skadesløst, men uden Renten at udbetale til:

1. min Søn Lars Peter Christensen den Sum 100 Kr., Et Hundrede Kroner,
2. min Søn Johannes Christensen den Sum 100 Kr., skriver Et Hundrede Kroner,
3. min Datter Marie Christensen af første Ægteskab

1) Gadejord/gadelod - begrebet gadejord dækker over de fællesarealer - en landsbygade, et gadekær, en fællesvanding, eller en sand-, ler- eller kalkgrav - der lå tilbage efter udskiftningen. I matriklen blev disse arealer betegnet med ordet "fælles". Arealerne kan samlet betegnes som "fællesjord". Gadejord er altså udyrket fællesjord foran gårdene, og de nævnte gadelodder må være udstykket fra denne fællesjord.

2) Hartkorn betyder egentlig "hårdt korn", altså brødkorn, men tidligere var tønne hartkorn en enhed for værdien af landbrugsjord (en kombination af jordens areal og ydeevne). I den lange periode, hvor al betaling foregik som byttehandel med konkrete varer var det nødvendigt med et fælles værdimål. Man besluttede at sammenligne alle varer med værdien af det såkaldte "hårde korn" eller *hartkorn*. Hartkorn måltet i tønner (ikke at forveksle med tønner land). 1 tønne = 8 skæpper = 32 fjerdingkar = 96 album. Vi får også at vide, at det drejer sig om matr. nr. 40.

3) Patronymer - Efter gammel navneskik brugtes patronymer, hvor efternavnet dannes ud fra faderens fornavn, efterfulgt af en tilføjelse som viser slægtskabet (søn eller datter).

Med navneloven af 1828 indføres faste slægtsnavne, hvormed brugen af patronymer efterhånden ophører.

Men det tog sin tid inden denne navnelov slog igennem, og i 1878 bruger Jacob Christian tilsyneladende både patronymet Jacobsen og slægtsnavnet Christensen.

Hølundvej 38
fotograferet
i 1990.

Foto:
Ariel Luftfoto,
Det kgl. Bibliotek,
Hals Arkiv, B13903.

På matrikelkortet 1904 - 1961 ses matrikel 40 med stuehuset og de to avlsbygninger indtegnet.

den Sum 100 Kr.,
Et Hundrede Kroner,
4. min Datter Marie
Christensen af andet Ægteskab
den Sum 200 Kr.,
To Hundrede Kroner,
5. min søn Christian
Christensen den Sum 200 Kr.,
To Hundrede Kroner og
6. min Datter Laura Alma
Christensen den Sum 200 Kr.,
To Hundrede Kroner”.

Desuden kom Lars Peter
Christensen på aftægt⁴⁾ ved
søstrene, som på dette tids-
punkt bor i Vester Hassing, og
som faderen i øvrigt allerede
var flyttet ind hos. Aftægtsfor-
pligtelsen kom dog ikke til at
vare længe, og pengene for-

faldt kort tid efter, for Lars
Peter Christensen (Maahn) dør
8. juli 1914 i ”Villa Fryd” i
Vester Hassing.

Måske var den økonomiske
forpligtelse årsag til, at søstre-
ne ”Siri Christensen Maahn og
Nicoline Christensen Maahn”
året efter, i 1915, sælger
ejendommen til kreaturhandler
Georg Knudsen fra Øster
Hassing.

Ved folketællingen i 1916 er
handelsmanden Georg Knud-
sen, hustruen Charlotte Søren-
sen, børnene Else, Knud, Karl
og Børge, samt en tjenestepige
at finde på stedet.

1917-1918

I 1917 sælger Georg Knudsen
stedet til Martinus Jespersen.
I handlen medfølger ”Kakkel-
ovne, Komfur og indmuret
Kedel, Hegn og Plantning,
2 Køer, 1 Kalv, 11 Høns, 1 Hak-
kelsesmaskine, 1 Rentemaskine
[mon ikke der skulle have stået
”Rensemaskine”], 2 Harver,
1 Plov med tilbehør, 1 Sele med
tilbehør, 2 Vogne med tilbehør,
20 Td. Havre, den Hø og Halm
der er paavist, 2 Stiger, 1 Skovl,
2 Grebe, 1 Høle, 1 Trillebør,
1 Slibesten, 1 Transportspand,
løse Vinduer og Døre”. I dette

skøde finder vi endvidere et
navn på gården, da der i skødet
står: ”Ejendommens ikke ting-
læste navn er Liselund”.

I 1918 sælger Martinus
Jespersen stedet til ”Drænings-
mester Anders Peter Pedersen
af Østerhassing”. Ifølge dette
skøde medfølger nu ”Komfur,
grubegyryde, Brøndværk og
Brandredskaber og 1 Dynge
Stenbrokker, men iøvrigt intet,
navnlig heller ikke Gødningen”.

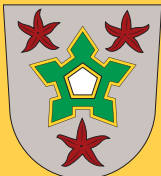
Ved folketællingen den 1.
februar 1921 bor drænemester
Anders P. Pedersen, hustruen
Anna Pedersen og datteren
Gerda Margrethe Pedersen på
stedet, men familien flyttede
kort efter.

4) Aftægt er betegnelsen for en aftale, hvorefter en ny ejer (eller fæster) af en ejendom forpligter sig til at underholde den tidligere ejer og hans ægtefælle, så længe de lever.

Sådanne aftaler var meget ud-
bredte. Det aftalte underhold blev
oftest fastsat ved en aftægts-
kontrakt, som nærmere bestemte
ydelsernes art: bolig og natural-
ydelser som fødevarer og brænde
samt tidspunktet for levering.

Aftægtskontrakten blev som
oftest tinglyst på ejendommen, i
dette tilfælde er den skrevet ind i
skødet.

Hølundvej 38 efter Erik Ravnholt Nielsen har bygget ny tag-etage på huset i midten af 1970'erne.

Foto:
Hals Arkiv, B13017.

1921

I 1921 sælger Anders Peter Pedersen "nu af Sulsted" stedet til Søren Marius Pedersen af Øster Hassing. Søren Marius Pedersen (1893-1984) og hustruen Ottilia (1895-1986) flytter nu ind i huset på Hølundvej 38, hvor de får datteren Oda Agathe Pedersen i 1921 og sønnen Søren Nygaard Pedersen i 1923.

Efter salget af Hølundvej 38 i 1927 flytter familien til gården Molehaven (Houvej 232).

Familien får i 1944 bevilling til navneforandring af efternavnet til Nygaard.

1927-1929

I 1927 sælger Søren Marius Pedersen (senere Søren Nygaard) stedet til Svend Pedersen.

I 1929 sælger Svend Pedersen stedet til Jens Peter Jensen.

Vi kommer nu ind i den økonomisk svære periode i 1930'erne, og den 3. januar 1935 bliver afholdt tvangsauktion over stedet på Hølundvej 38.

1935-1942

I 1935 overtager Chr. Larsen adkomsten⁵⁾ til stedet ved fogedudlægsskøde⁶⁾.

Lars Chr. Larsen dør i 1938, hvorefter hans efterlevende hustru Sine Larsen, født Christensen, får adkomsten til stedet. Hun sælger samme år til gårdejer Laurits Sørensen.

Laurits Sørensen sælger i 1939 stedet til mejeriforpagter Johs. Schytte.

I 1942 overtager Henry Knudsen stedet på Hølundvej 38.

Til venstre: Annegrethe Nielsen hygger sig i haven med Annegrethe og Eriks yngste søn Karsten først i 1970'erne.

Foto:
Hals Arkiv, B13015.

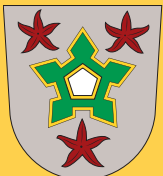
Til højre: Agnes og Henry Knudsen, der ejede Liselund fra 1942 til 1970. Foto fra Øster Hassing Brugsforenings 20 års jubilæum i 1955.

Foto:
Hals Arkiv, B9975.

5) Adkomst bruges i betydningen "besiddelse af en rettighed til noget". Et dokument, som fastslår en adkomst, fx et skøde på en fast ejendom, kaldes et adkomst-dokument. Dette kan være en skifteretsattest eller et skøde.

6) Et fogedudlægnings-skøde (foged udlægsskøde) udfærdiges når en ejendom købes på en tvangsauktion. Fogeden er her at opfatte som sælger for han/hun er som reglen rendt fra hus og hjem eller måske rejst, derfor skriver fogeden skødet under på "sælgerens" vegne. Fogeden skøder til køberen, som man siger i den branche.

Hals Arkiv

*Hølundvej 38
fotograferet i
foråret 2019.*

*Foto:
Hals Arkiv, B14907.*

*Annegrethe og
Erik Ravnholt
Nielsens yngste
søn Karsten inde
ved væggen
sammen med
nogle venner af
familien først i
1970'erne.*

*Foto:
Hals Arkiv, B12886.*

1970-1991

I 1970 overtager Erik Ravnholt Nielsen stedet på Hølundvej 38. Erik Ravnholt Nielsen bliver tidlig enke, da hustruen Annegrethe Nielsen dør i 1982, hvorefter Erik står alene tilbage med de 3 små børn Lisbeth, Michael og Karsten.

Erik Ravnholt Nielsen finder i 1988 en flaske, som er indmuret i huset, og denne flaske viser sig at indeholde et brev, som stammer fra da huset blev

bygget. I den del af brevet, som er læselig, står:

”Dette Huus er bygget Aar 1881. Reiest den 16 Mai af Eieren Tømrer Lars Peter Christen Maaen og Muret af Jørgen Mathiasen i Gaaser”. Stedets navn, Liselund, var i øvrigt malet på huset, da Erik Ravnholt Nielsen overtog det.

I 1991 køber Kirsten Margrethe Thorvald halvparten af stedet, således at hun nu ejer det i fællesskab med Erik

Ravnholt Nielsen.

Efter frasalg af jord og sammenlægning af matrikelnumre består stedet i dag (april 2019) kun af matr. nr. 40a med et jordtilliggendet er i alt på 1.493 m².

*Flasken, der var indmuret,
med grundstens-dokumentet
fra Liselunds opførelse i 1881.*

Foto: Hals Arkiv, B14911.

